

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel orgaan van de Nederlandse Bond van Katholieke Esperantisten „Nederlanda Katoliko“
Gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909.

Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd.

Ĉion per amo, nenion per forto (S. Franc. de Sales)

Geestelijk Adviseur: HUB. J. A. M. ERAS, Pastro.

Abonnementsprijs
f 2,50 per jaar
Eksterl. Jarabono f 3,—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderl Nos.
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

ADVERTENTIËN: DRUKKERIJ PIET SMITS, TILBURG

BATALI, SUFERI, VENKI.

*„Alvenu regno Via, fariĝu volo Via,
kiel en la ĉielo, tiel sur tero.“*

(Patro Nia)

La unua de Novembro. Festo de ĉiuj Sanktuloj. Festo de la Venkintoj. Post batalo kaj sufero ili nun ĝuas eternan feliĉon.

La dua de Novembro. Por la suferantaj animoj ni preĝas. Ili batalis, ili suferas. Ni preĝas, por ke ili baldaŭ ĝuu la venkon.

Ni preĝas. Ni la batalantoj. Ni sentas nin en la Sankta Komuneco de la Sanktuloj. Ni batalas, ni suferas. „Alvenu regno Via“, por ke ni iam estu la venkintoj.

„Fariĝu volo Via, kiel en la ĉielo, tiel sur tero“. Alvenu Via regno, ankaŭ sur tero. Via regno. La regno de Kristo, nia Reĝo. La lastan dimanĉon de Oktobro ni festis Lian tagon. Ni promesis fari Lian Volon, plenumi Lian Leĝon.

Ni Katolikoj konas Lian Leĝon kaj scias: nur Lia Leĝo kaj ties plenumo povas savi la mondon. Nur bezonas ke ni Katolikoj laŭvivu ĝin, por ke alvenu la Regno de Kristo, ankaŭ sur tero.

La nuna mondo preparas laŭ propra stulta leĝo la reciprokan neniigon. La nuna mondo fabrikas la eksplodilojn, kiuj iam detruos ĝin. La mondo batalas per detruigaj iloj, ĝi suferas kaj suferigas pro propra kulpo. Ĝia venko estos diabla venko.

Kaj ni Katolikoj? Kiun leĝon ni obeas en nia ĉiutaga vivo? Tiun de Kristo? Tiun de la mondo? „Alvenu Via regno“, ni preĝas. Sed ankaŭ niaj agoj, niaj pensoj helpu akceli la alvenon de la Regno de Kristo?

Ankaŭ per Esperanto kaj en Esperantujo ni batalu por Kristo kaj Lia Regno. Ni suferos ankoraŭ nun kaj mokon kaj kontraŭstaron. Sed farante la Volon de Nia Patro, ni fine venkos la Mondon por Kristo.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

HOOFDBESTUURSVERGADERING.

Zooals in het Octobernummer van N.K. reeds in het kort medegedeeld, vergaderde het hoofdbestuur van N. K. op Zondag 26 Sept. in den Bosch. Voornaamste onderwerp was de uitvoering van de besluiten der Algemeene Jaarvergadering, die aan het Haagsche I.K.U.E.-congres is vooraf gegaan. Te dien aanzien werd thans overgegaan tot de stichting van een eigen „Libroservo” van N. K., waarover elders in dit nummer bijzonderheden gegeven worden.

Binnenkort kan de uitgave van een brochure worden tegemoet gezien, voornamelijk van informatorischen aard, waarin dus allerlei wetenswaardigs over de katholieke Esperanto-beweging in binnen- en buitenland zal worden opgenomen.

Bovendien wordt de uitgave van een meer propagandistisch getinte brochure overwogen. Hiervoor zal een prijsvraag worden uitgeschreven, waaromtrent in dit nummer van N. K. nadere bijzonderheden volgen. De heeren Damen, Korting en Westen zullen de jury vormen.

Besloten werd dat de volgende Algem. Jaarvergadering zal gehouden worden in het kader van een tweedaagsch congres en wel op Zaterdag en Zondag 21 en 22 Mei 1938 te Breda.

Ook zal een prijsvraag worden uitgeschreven voor een ontwerp nieuw bondsvaandel. De commissie uit het hoofdbestuur die een en ander zal regelen bestaat uit Mejuffrouw Simonis en de heeren Weijs en Fillott.

Vervolgens behandelde het hoofdbestuur verschillende organisatorische aangelegenheden. Reeds werd medegedeeld dat in de verdeeling der bestuursfuncties geen veranderingen werden aangebracht.

De heer Korting werd aangewezen om den Geestel, adviseur in administratieve aangelegenheden te assisteeran, alsmede voor beoordeeling en klasificeering van Esperanto literatuur.

Van L. E. E. N. is het initiatief uitgegaan om de werkzaamheden van het comité „Onderwijs en Esperanto” te hervatten. De voorzitter zal voorloopig N. K. in dit comité vertegenwoordigen.

Aan een kranslegging op het graf van Comenius, den Tjechischen paedagoog en filoloog te Naarden, georganiseerd door de gezamentlijke Esperanto-bonden in Nederland zal ook een afgevaardigde van N. K. deelnemen. Comenius (Komensky) was reeds voor meer dan 4 eeuwen een propagandist eener international hulptaal.

Aan mejuffrouw Simonis werd verzocht zich verder met den dienst der buitenlandsche sprekers te willen blijven belasten.

DE EIGEN BOEKENDIENST VAN „NEDERLANDA KATOLIKO“

De Hoofdbestuursvergadering van Zondag 26 September bracht gewichtige besluiten, waaronder de beslissing om onmiddellijk over te gaan tot de stichting van een eigen „Libro-servo de Nederlanda Katoliko“. Reeds herhaaldelijk werd van verschillende zijden er op aangedrongen dat „N. K.“ zich zou gaan belasten met het uitgeven en verkoopen van Esperanto-werken. Het eerste, het uitgeven namelijk, brengt groote risico's mee en eischt bedrijfskapitaal van eenigen omvang. De kaspositie van onzen bond laat dit voorloopig nog niet toe.

Iets anders is het verkoopen en verzenden van allerlei Esperanto-uitgaven, leerboeken en letterkundige werken. Oorspronkelijk was er in onzen bond en in ons bestuur een strooming om ons ook hiervan te onthouden omdat men den katholieken boekhandel zooveel mogelijk wilde steunen. Het blijkt echter, dat de bezorging van Esperanto-werken door den gewonen boekhandel in het algemeen niet geschiedt tot tevredenheid der Esperantisten, vooral niet als het buitenlandsche uitgaven betreft. Op onze laatste jaarvergadering op 1 Augustus in den Haag, zijn opnieuw stemmen opgegaan, die aandrongen op bemoeiingen in deze richting door den bond zelf.

Het hoofdbestuur heeft dus thans aan die aansporingen gevolg gegeven. Men vertrouwdde daarbij op den steun en de medewerking van alle leden.

De nieuwe dienst beoogt niet op de eerste plaats het maken van winst, want voornamelijk is gedacht aan de belangen en wenschen der leden.

De dienst zal met zorg beheerd worden en zal zijn best doen om de cliëntèle zoo snel, zoo zorgvuldig en zoo billijk te bedienen als mogelijk is.

De Libro-servo van N. K. zal zich dus belasten met de levering van alle soorten Esperanto-uitgaven, zoowel binnen- als buitenlandsche. Er zal op bescheiden schaal begonnen worden om de risico's zoo klein mogelijk te houden. Men zal zich via onzen Libro-servo ook kunnen abonneeren op binnen- en buitenlandsche tijdschriften. Het spreekt vanzelf, dat geen werken zullen worden geleverd die tot de voor katholieken verboden lectuur behooren. Indien men omtrent den aard van eenig boek inlichtingen wenscht, gelieve men een postzegel voor antwoord in te sluiten.

Het hoofdbestuur van N. K. heeft een bijzondere goede keus kunnen doen bij het aanwijzen van een beheerder voor den nieuwen dienst. Niemand minder dan frater Monulfus, de bekende I. K. I.-secretaris heeft er zich mee willen belasten.

Frater Monulfus is thans in den Bosch gevestigd. Het adres waartoe men zich kan wenden is dus: „Libro-servo de Nederlanda Katoliko”, Fraterhuis, Vliert, 's-Hertogenbosch. Telefoonnummer 1749, gironummer 268057 's-Hertogenbosch.

NIEUWE AFDEELINGEN

Zijn opgericht en toegetreden tot den Bond: Te OOSTERHOUT (Nbr.) de R.K. Esperantistenvereniging „Por Kredo kaj Paco” met aanvankelijk 17 leden. Secretariaat: Freule M. L. de van der Scheuren, Heuvel 288, Oosterhout.

Te BERGEN OP ZOOM de R.K. Esperantisten-Verkennerse-jeugdgroep „Estu Preta” met aanvankelijk 15 leden. Secretariaat: Leo Dietvorst, Balschebaan 59, Bergen op Zoom.

Te WAUBACH is eveneens een afdeeling opgericht, waarvan de aansluiting spoedig kan worden tegemoet gezien.

De Besturen en leden *hartelijk welkom* in onze gelederen. We spreken de hoop uit, dat de nieuwe afdeelingen zich mogen ontwikkelen tot bloeiende vereenigingen in 't Bisdom Breda en door intens en harmonisch medeleven met onze organisatie zeer veel zullen bijdragen tot grootere bloei en uitbouw van 't specifiek Katholiek Esperantisme.

Speciaal vermeldenswaardig is, dat reeds 12 leden van de verkennerse-jeugdgroep het insigne „Tolk Esperanto” hebben behaald.

LEDENLIJSTEN

Blijkens een ontvangen circulaire zal I. K. U. E. het jaarboek 1938 uitgeven in een zelfde formaat en grootte als dat van 1937. Overwogen wordt er in op te nemen korte mededeelingen omtrent de hoofdsteden, steden en plaatsen, waar Katholieke Esperantovereenigingen en landelijke bonds-afdeelingen zijn gevestigd, alsmede foto's van stedelijke wapens of andere karakteristieke beeldweergaven, van vroegere congressen, bondsbesturen e.a.

De ledenlijsten der afdeelingen moeten uiterlijk vóór 5 Januari 1938 bij het bondssecretariaat zijn ingezonden. We verzoeken vriendelijk reeds nu er voor te willen zorgen, dat *alle* afdeelingleden worden opgenomen, alsmede nieuwe leden, die in Nov.—Dec. tot afdeeling en Bond zullen toetreden.

Zoo spoedig ons definitieve beslissingen inzake de bijzonderheden voor het Jaarboek 1938 bekend zijn, zullen deze per circulaire ter kennis van de Afdeelingen worden gebracht, c.q. gepubliceerd in het bondsorgaan van December.

BONDSSECRETARIS.

PRIJSVRAAG PROPAGANDABROCHURE.

ER IS GELD TE VERDIENEN

1. Het Hoofdbestuur van Nederlanda Katoliko besloot een prijsvraag uit te schrijven voor eene uit te geven propaganda-brochure voor de wereldtaal Esperanto in het Nederlandsch. (Bij wijze van voorbeeld of verklaring mag ook Esperanto-tekst voorkomen.)

In den tekst behoort een overzicht betreffende de nationale en internationale katholieke Esperanto-beweging voor te komen.

2. De bedoeling is een handige, populaire brochure, waarin op prettig leesbare wijze het nut, de wenschelijkheid, het voordeel, de noodzakelijkheid enz. worden aangetoond van het leeren van Esperanto in het algemeen voor eenieder, maar zeer speciaal ook voor onze katholieke landgenooten. De beoordeeling is door het Hoofdbestuur opgedragen aan een jury, bestaande uit de navolgende hoofdbestuursleden: H. Damen, J. P. Korting, J. Westen.

3. Deelname staat open voor ieder die op 1 November 1937 lid van N. K. was.

4. De omvang van den tekst kome overeen met hoogstens 20 pagina's druk, formaat en lettertype als het bondsblad N. K.

5. De jury verwacht inzendingen tot 1 Januari 1938 aan het adres van den secretaris der jury, de 2e ondergeteekende.

6. De copie moet duidelijk leesbaar zijn, liefst getypte tekst en het papier aan één kant beschreven. Inzending liefst in duplo.

7. De inzendingen dragen een schuilnaam of pseudoniem. In een bijgevoegde gesloten couvert, dat op de adreszijde hetzelfde pseudoniem draagt, bevindt zich de naam van den samensteller.

8. De ingezonden tekst, die naar het oordeel van de jury in aanmerking komt om als propagandabrochure van N. K. te worden uitgegeven en verspreid, wordt bekroond met een geldprijs van *f* 10.—.

9. Deze wordt daardoor het eigendom van N.K.

10. Niet bekroonde inzendingen worden op verzoek teruggezonden tegen vergoeding der porto-kosten.

11. De jury behoudt zich het recht voor geen der inzendingen te bekronen, indien naar haar oordeel geen der teksten voldoet.

13. Zij kan eventueel het meest geschikte alsnog doen aanvullen en bijwerken en als het bekroonde aanmerken.

De Jury:

H. DAMEN, Voorzitter, Brugstraat 10, 'sBosch.

J. WESTEN, Oppenheimstraat 54a, Groningen.

J. P. KORTING, secretaris, Eindhoven,

Tongelresche straat 282-B

PRIJSVRAAG N. K. VLAG

Op de laatst gehouden H. B. vergadering werd besloten tot het houden van een prijsvraag betreffende het ontwerpen van een vlag voor onzen bond. Bij de teekening van het ontwerp moet een omschrijving zijn van het materiaal en de verschillende kleuren, waarin het eventueel zou moeten worden uitgevoerd. Het beste ontwerp zal worden beloond met een premie van *f* 10.—. Daarover zal beslissen een commissie bestaande uit drie leden, n.l.: Mej. Th. M. A. Simonis, de heeren J. J. Fillott en L. Weijts.

En nu maar aan het werk. Teekeningen worden ingewacht tot 1 December 1937 aan onderstaand adres:

Mej. Th. M. A. Simonis, Baljuwstraat 42A
Rotterdam.

„ESPERANTO BIJ HET ONDERWIJS”

Reeds jaren bestaat er eenige samenwerking tusschen de verschillende Esperanto-organisaties in Nederland, met betrekking tot een gemeenschappelijke actie voor de verbreiding van Esperanto bij het onderwijs. Het bestaande comité was echter incompleet geworden, waardoor zijn werkzaamheden stokten.

Thans is genoemd comité echter op een vastere basis gesteld en gaat opnieuw functioneeren.

In zijn vergadering van 26 Sept. j.l. besloot het hoofdbestuur van „N. K.” hieraan mede te werken. De voorzitter werd als voorloopig afgevaardigde van „N. K.” aangewezen.

Het comité kwam op 2 Oct. te Amsterdam bijeen. Er waren afgevaardigden van „L. E. E. N.” van „N. K.” van de Federatie van Arbeidersesperantisten en van de Ned. Chr. Esperantistenvereniging.

Voor het eerste jaar werd de heer P. W. Baas als voorzitter gekozen. De heer H. Damen werd vice-voorzitter. Er zal een bureau gesticht worden, dat voorloopig tot taak zal hebben zoo-veel mogelijk gegevens te verzamelen, die op het actieterrein, voor het comité aangewezen, betrekking hebben. De door dit bureau voor te bereiden actie zal methodisch moeten zijn en bij de bonden steun moeten vinden.

Dit bureau zal beheer worden door een directeur, die zijn werkzaamheden verricht onder toezicht van de comité-leden. Voor de eerste maal is tot directeur aangewezen de heer P. J. Seeuwen, aan wiens adres: Valeriusstraat No. 109-II, Amsterdam (Z.) dus het bureau gevestigd is. De toezending van wetenswaardige feiten op dit gebied zal ten zeerste op prijs gesteld worden.

INTERNACIA KATOLIKA INFORMEJO

Ontvangen van de clubs: Tilburg 0,35 gld; Arkev, Amsterdam 2,— gld; Dordrecht 4,53 gld; Schiedam 3,40 gld en Den Bosch 1,30 gld.

De propaganda-vergadering te Bleijerheide bracht 1,71 gld. op en die te Alkmaar 1,50 gld.

Nog ontvangen van Fr. B. te T. 1,— gld.

De Penningmeester van N. K. zond de jaarlijkse bijdrage van 25,— gld.

Aan allen hartelijk dank!

Wat de boekhandel betreft. De lezers zijn misschien in het vorige nummer van N. K. door twee verschillende berichten in de war gebracht. 't Leek wel op het spelletje: „Hij komt niet, hij komt wel!” Nu komen doet hij! Denk eens, dat ik reeds uit Scranton, Pensilvanië, N. Amerika een bestelling van 4 boekjes kreeg!

FR. MONULFUS

Giro-adres: I. K. I.-Secretaris, 268507,
Fraterhuis, de Vliert, 's-Hertogenbosch.

IKUE KONGRESO 1938.

La XX-a jubilea I.K.U.E. kongreso okazos en LJUBLJANA-JUGOSLAVIO 23.-28. VII. 1938. Aliĝkotizo Din 50.-; Informoin donas: Damjan Vahen, sekretario de la L.K.K., Ljubljana, Reslova 29., Jugoslavio. Ĉe leteroj, kiuj respondon bezonas, bonvolu aldoni intern. poŝtrespondkuponon !)

NAJAARSEXAMEN

6 Nov. a.s. te Utrecht, voor A en B. 20 Nov. a.s. te 's Hertogenbosch, voor A en B. Aanmelding en inlichtingen bij den secretaris de heer H. J. Bulthuis, Kamillestraat 37, Den Haag.

SPREKERS VOOR PROPAGANDA - AVONDEN.

Herman J. Bosschert, van Speykstraat 38 II, Amsterdam W.
P. G. Brand, Pr. Julianaweg 178, Utrecht.

P. M. Brouwer, Pahudstraat 134, Den Haag.

F. J. v. d. Burgt, Auvergnestraat 41, Bergen op Zoom.

H. Damen, Brugstraat 10, 's-Hertogenbosch.

P. Heilker, Hoofddorp.

J. P. Korting, Tongelreschestraat 282 b, Eindhoven.

Pater Call. Preller O. P., v. Oldebarneveldstr. 91, Rotterdam.

J. H. Westen, Oppenheimstraat 54-a, Groningen.

Frater Wigbertus van Zon, Huize Steenwijk, Vught.

GRAVA NOVAĴO PRI „ESPERO KATOLIKA”!!!

Karaj Samideanoj kaj Kunlaborantoj.

Ĉiuj ĉeestintoj de nia glororiĉa XIX-a en Hago, memoros ankoraŭ la bruegan aplaŭdon, kiam ni sukcesis kolekti tiom da novaj abonantoj por nia kara internacia revuo! Kial vi ĉiuj tiel laŭte aplaŭdis? Ĉar „ESPERO KATOLIKA” estas ankaŭ via revuo, ĉu ne? Nu, refoje vi povos ĝoji, ĉar la nombro de novaj abonantoj kreskis jam ĝis 154!!! Ĉu vi bone legis? *cent kvindek kvar!!!!* Vi povos kompreni la ĝojon de la ĉefredaktoro kaj ankoraŭ pli, tiun de la administranto S-ro Berka. Tamen la nombro de la abonantaro devas ankoraŭ kreski, multe kreski: ju pli da abonantoj, des pli da mono por pligrandigi, plibeligi nian revuon kaj por fari ĝin ankoraŭ pli interesa. Nu, por instigi vin ĉiujn, kiuj ankoraŭ ne abonis, fari tion tuj, je mia peto S-ro Berka konsentas sendi *senpage* la ĉi tiun jaron ankoraŭ aperontajn kajerojn, do la Oktobran, Novembran kaj Decembran numerojn al ĉiuj kiuj *tuj* sendos la abonprezon (1.50 gld.) por la nova jarkolekto de 1938. Sendante do 1.50 gld. vi ricevos ĉiujn aperontajn numerojn de Oktobro 1937 ĝis Decembro 1938!!!! Ne prokrastu do, profitu ĉi tiun unikan okazon kaj sendu tuj ĝire la supre nomitan sumeton. Pripensu bone: ESPERO KATOLIKA estas la plej malnova, la plej malmultekosta revuo en Esperanto. Antaŭen nun, geamikoj; vi mem abonu kaj varbu abonantojn inter viaj konatuloj: ĉiu katolika Esperantisto nepre devas posedi nian revuon.

ESPERO KATOLIKA devas kreski, multe kreski, tiel ke post nelonge ĝi staru super ĉiuj aliaj Esperantaj revuoj rilate al la nombro de sia abonantaro kaj tiam ni povos postuli, ke ĝi ankaŭ estu la plej bela, la plej interesa, la plej utila. Plue S-ro Berka sciigis al mi, ke la Decembra numero estos pli ampleksa kaj enhavos multajn ilustraĵojn. Oni povos ankaŭ aparte mendi ĉi tiun numeron, ekz. por fari propagandon. Tiu numero kostos nur unu respondkuponon (*internationaal antwoord coupon*) kiun oni povas aĉeti en la poŝtoficejoj je 17½ cendoj.

Tiun Decembran numeron oni povas ankaŭ aparte antaŭmendi ĉe la Libi Servo de N.K. (Fraterhuis, Vliert, 's-Hertogenbosch). Ĉe la mendo sendu f 0, 17½ poŝtmarkojn.

La abonprezon 1.50 gld. oni povas ĝire sendi al jena adreso: S-ro J. Filott, Willemstraat 91, Heerlen. Giro 121.449. Citu samtempe ĉi tiun alvokon.

Kaj nun ĝojigu min per via tuja monalsendo, por ke baldaŭ mi atingu la nombron 200.

Frato WIGBERTUS VAN ZON, Vught.

UIT DE AFDELINGEN.

GINNEKEN. „Por Mondpaco”.

Zondag 10 October werd de jaarlijksche propagandadag gehouden. Voor den avond was een tooneelstuk in studie genomen getiteld : „De Overkant”, dat de opvoering een succes geworden is, blijkt uit het plan om nog een tweede uitvoering te geven.

De heer Lommers sprak een korte maar krachtige Propagandarede, terwijl de avond werd aangevuld met eenige aardige stukjes, voorgedragen door een komiek, begeleid door een bekwaam pianist. De aanwezigen amuseerden zeer en hebben vooral van „de Groene Sterren”, onze eigen tooneelclub, een goeden indruk meegenomen. Wat samenwerking vermag is op dezen avond duidelijk getoond. Moge het zoo blijven !

Secretaris

DEN HAAG. Por Dio kaj Eklezio.

Maandag 20 September had onze jaarlijkse Propaganda-avond plaats. Ondanks aanhoudende plasregen was de opkomst bevredigend, en we zijn overtuigd, dat degenen, die zuik weer getrotseerd hebben, ons ook in de toekomst trouw zullen blijven.

Spreker was de heer Damen, die ons aantoonde hoe het Esperanto als cultuurfactor dienst doet, en ons aanspoorde het Esperanto in dienst te stellen van de Katholieke Actie, als tegenwicht tegen het gebruik, dat men er van maakt, tot verbreiding van de godlozen-idee.

Na de pauze gaf de heer Brouwer een proefles, die met veel animo gevolgd werd.

Voor de muzikale opluistering zorgden mej. M. Zaat, zang, en een Verkennersband uit Voorburg.

Een flinke begin cursus gaat aan 't werk.

SECRETARIS.

ALKMAAR. „Ni Triumfos”.

La 27an de Septembro nia sekcio okazigis sian propagand-vesperon. Parolinto estis la famkonata Frato Wigbertus v. Zon.

Tutkompreneble, la ĉeestantoj kun granda atento aŭskultis la paroladon, en kiu li pentris la lingvon, kiu estas necesa por nikatolikoj. Ankaŭ ni volas mencii, ke nia sekcio pligrandiĝis. La Rektoro de la „Sankte Elisabeta” malsanulejo fariĝis nia Religia Konsilanto, kio signifas por nia sekcio grandan sukceson Estu bonvena, Rektoro!

Ĉar kiam vi semos la esperantan semon por Dio kaj Eklezio, estas certe, ke ni abunde rikoltos.

SEKR.

AMERSFOORT. Pastro Emile Peltier.

Mardon la 28 de Septembro nia sekcio organizis propagand-kunvenon. Parolanto estis Sinjoro P. Heilker.

Inter la ĉeestantoj estis, Sro. J. v. d. Linden, prezidanto de „Laborista Unuiĝo”. Sro. P. Brand, Instruisto. Sro. Julius Glück el Tsjeĥio Slovakujo kaj Sro. W. Koopmans prezidanto de la „Esperanto Propaganda Komitato” Amersfoort.

La prezidanto malfermis la kunvenon kaj donis la vorton al Sro. Heilker. Li i.a. diris: Ĉiuj, kiuj ne lernas Esperanton iras tra la mondo kun fermitaj okuloj. Li nomis Dron. Zamenhof Idialisto ĉar li faris Esperanton malgraŭ multe da kontraŭstaro. Poste Sro Heilker diris. Esperanto ne nur estas por vi la laboristoj sed por ĉiuj rangoj de la homaro. Precipe ni katalikoj estas devigataj lerni Esperanton. Sekvis longdaŭran aplaŭdadon. Ankaŭ sinjoro Julius Glück parolis al la ĉeestantoj kelkajn vortojn. Je la deka Sro. v. Gasteren fermis la kunvenon dankante parolantojn kaj ĉeestantojn. Inter la dudek kursistoj estis ankaŭ instruistinoj. Ni estas kontentaj.

L. J. VOGELS, Secr.

SCHAGEN. „Por Kristo nia Reĝo”.

La 22an de Septembro 1937a nia klubo organizis propagand-vesperon. La kunveno estis vizitata de proksimume 40 gesinjoroj inter kiuj Lia Dekana Moŝto Kuijs kaj Lia Subparohestra Moŝto Visser. La prezidanto de nia klubo malfermis per la kristana saluto, post kio ni komune kantis „La Espero” kaj „Por Kristo nia Reĝo.” La prez. bonvenigis la ĉeestantaron precipe la Dekanon kaj la subparohestron. Poste Sro. v. d. Klauw el den Helder faris prelegon nederlandlingvan pri Esperanto, la utileco de Esperanto por ni katolikaj k.t.p. Montrante belajn Esperantaĵojn il bone klarigis siajn vortojn. Post la paŭzo, la teatra klubo prezentis teatraĵon (Esperanto les) La publiko ofte ridis. Je la fino oni forte aplaŭdis. La kantklubo bele kantis kelkajn kantojn. Post tio la junularklubo kantis sian repertuaron. Post kelkaj vortoj por danki Sron. v.d. Klauw pro lia afableco veni al Schagen la kunveno estis fermata.

LA SEKRETARIJNO.

VALKENBURG. „La bela Sudo”.

Zondag 3 October j.l., hield de Esperantoclub „La bela Sudo” te Valkenburg haar jaarvergadering.

Nadat de Voorzitter de vergadering geopend had met de Christelijke groet, werd overgegaan tot de benoeming van een nieuwen secretaris wegens het aftreden van den heer A. Hartog. Met algemeene stemmen werd de heer A. Wings, Volderstraat 62 te Meerssen benoemd.

Besloten werd deze wintermaanden de propaganda eens flink ter hand te nemen. Er zal, evenals vorige jaren, ook deze winter een cursus voor beginners gegeven worden.

Met een woord van aansporing van de Voorzitter tot krachtige propaganda voor het aanwerven van nieuwe leden en deelnemers voor den cursus, werd deze bijeenkomst gesloten.

H. WINGS, Secr.

NIEUWS VAN DE D. O. C.

Bij gelegenheid van de vierdaagsche Esperanto-Tentoonstelling gehouden van 21 tot en met 24 September in de St. Josephgezellen-vereeniging te Bergen op Zoom, organiseerde de Diocesane Esperanto-commissie in het Bisd~~om~~ Breda een Propaganda-avond. De HoogEd. Gestr. Heer Dr. H. W. E. Moller te Tilburg sprak de propaganda-rede uit, welke met groote aandacht werd gevolgt.

Met het bestuur van de D.O.C. waren van Bondszijde mede tegenwoordig de Z.E. Bondsadviseur Pastoor Eras, Bondsvoorzitter Damen, Frater Wigbertus, terwijl onder de aanwezigen o.m. werd opgemerkt Mr. Dr. Blom, Burgemeester; Pater-Rector en Paters van het Juvenaat, Broeder-Overste en Broeders der St. Franciscusscholen.

V.

COMENIUS EN HET VRAAGSTUK DER INTERNATIONALE TAAL

De Tsjecho-Slowaaksche paedagoog en filoloog Comenius was in zijn tijd reeds een voorstander en propagandist voor een internationale taal. Het graf van dezen geleerden is voor eenige jaren te Naarden terug gevonden. Op initiatief van den heer Julius Glück zal op Zaterdag-middag 27 November te 3 uur een herdenkingsbijeenkomst plaats hebben in het Comenius-museum te Naarden. Daarbij zal o.a. het woord gevoerd worden door den heer Glück over het thema: „Comenius en zijn beteekenis voor de internationale taal.” De herdenkingsbijeenkomst staat onder bescherming van zijne Excellentie Dr. Ivan Krno, buitengewoon Gezant en gevolmacht Minister der Tjechoslowaaksche Republiek te 's Gravenhage.

HET EERE-COMITÉ : J. E. Boddens Hosang, Burgemeester van Naarden ; J. Kokeš, Consul-generaal van Tsjecho-Slowakije Amsterdam ; K. Erban, secretaris van de Tjechoslowaaksche Legatie, 's Gravenhage ; Mr. G. A. J. M. Mutsaers, Advocaat, procureur en secretaris van de Vereeniging „Nederland-Tsjechoslowakije” ; J. Smits, Voorzitter van de Vereeniging „J. A. Comenius” te Naarden ; J. Peper, Directeur van het Gemeentelijk Handelsonderwijs te Amersfoort ; L. W. van Loon, Inspecteur van het L.O. te Amersfoort ; J. Muusses, Uitgever,

Purmerend ; J.M.A. van Rooyen, Bibliothecaris van het Comenius-museum te Naarden ; noodigt de Nederlandsche Esperantisten uit tot een bezoek aan het Comenius mausoleum en -museum in Naarden op Zaterdag 27 November 1937

PROGRAMMA : 1 Bezoek aan de grafkapel en het museum. 2 Begroeting ten raadhuije door den Burgemeester, den heer J. E. Boddens Hosang. 3 Toespraak. 4 Rede door den heer Prof. Julius Glück over J. A. Comenius en zijn beteekenis voor de universele taal. 5 Toespraken door de vertegenwoordigers der Esperanto-organisaties. Samenkomst tusschen 2.30 en 3.00 n.m. bij de Comeniuskapel in Naarden. N.B. Deelnemers worden beleefd verzocht zich voor 21 November op te geven bij den Heer Julius Glück, Jacob Catslaan 18, Amersfoort

DU SCIIGOJ.

1. En la Oktobra numero de N. K. mi sciigis, ke la „Katolika Katekismo” estas havebla ĉe Jos. M. Krijnen. - Sed, ĉar „Nederlanda Katoliko” mem nun starigis „Libro-Servo”-n, S-ro Krijnen decidis ne plu akcepti mendojn pri la nomita Katekismo.

2. Al kelkaj estontaj B-kandidatoj mi promesis doni en la Novembra N. K.-numero mallongan priskribon de la nuna stato de la internaciaj organizaĵoj. Sed pro manko de tempo mi ne povas plenumi mian promeson. Tamen por iomete kontentigi tiujn kandidatojn, mi ĉi tie donas jenajn faktojn:

Dum la XXIX-a (la „Jubilea”) Kongreso en Varsovio, la du kverelantaj unuigoj: la malnova UEA (Universala Esperanto-Asocio) kaj la nova IEL (Internacia Esperanto-Ligo) ne povis veni al interkonsento, kvankam speciale nomita komisiono faris sian eblon.

Ĉi tiu Komisiono konsistis el jenaj personoj:

Por UEA: S-roj Jakob, Liniger kaj Kirsteiner.

Por IEL: S-roj Bastien, Malmgren kaj Steiner, dum kiel prezidanto kaj arbitro funkciis D-ro Adam Zamenhof, filo de la Majstro.

Rezultato: restas UEA, kun K. M. Liniger, Prezidanto kaj Renaud Richez, Vic. Prez.; ĝia Centra Oficejo estas: 1, Tour de l'Île Genève, Svisujo.

IEL, kun Generalo Bastien, Prez. kaj Cecil C. Goldsmith, Ĝen. Sekretario;

Centra Oficejo: 142 High Holborn. London. W. C. 1. Anglujo.

UEA havas ± 1200 individuajn membrojn.

IEL ± 2500 individuajn kaj ± 10.000 aliĝintajn pere de naciaj societoj. Sekve de ĉi ĉio ni havos en la venonta jaro: du Jarlibrojn, du specojn de delegitoj kaj du Internaciajn Kongresojn; UEA okazigos la sian en Bern kaj IEL la sian en Londono.

FRATER WIGBERTUS v. ZON, VUGHT.

DE CLUBBIJEENKOMST.

IETS OVER TWEE LICHAMEN.

(Vervolg:)

Hoe echter de maandavonden te verzorgen?

Ik maak U lezer(es) mijn excuus dat ik hieromtrent maar zeer weinig ervaring heb. Toch wil ik mijn best doen en het weinige dat ik er mij van voorstel eenigszins schematisch weer geven. Mogelijk zal één of andere club er iets in vinden dat van pas kan komen.

Laten we dus beginnen bij het begin. Gewoonlijk verwelkomt men elkaar in Esperanto. Prachtig maar laat het toch asjeblijft niet bij een „Bonan Vesperon” met een punt en een vraagteken er achter. Neen het is niet overbodig als men een kwartiertje te voren eens wat gemediteerd heeft om eens flink als Esperantist voor den dag te komen.

1. Na de opening is 't de beurt aan de leider(ster) om het woord te nemen. B.v. één te voren aangekondigd onderwerp, zoodat dit een heele maand tijd van voorbereiding heeft gehad.

2. Bespreking van taalkundige vraagstukken. Iedereen zou hier dus moeilijkheden kunnen voorleggen.

3. Lezing van een kort maar vooral pittig stukje literatuur desnoods met vertaling voor clubs, die nog in de kinderschoenen staan. Maar het mag vooral niet te lang en te vermoeiend zijn.

4. Laat iemand eens op zijn manier vertellen hoe hij denkt over een bepaald onderwerp b.v. een staatsman; in Esperanto natuurlijk. Neem b.v. „Hitler als Esperantist”. Een geestig iemand kan er op zijn manier de stemming inbrengen.

5. 't Laten maken van een opstel kan zeer goed en prettige resultaten opleveren maar het moet nooit dwang zijn. Deze gave is lang niet iedereen gegeven om maar opstellen neer te schrijven. Evenzoo is het maken of vertalen van voordrachtjes van zeer veel nut.

6. Een prettige afwisseling brengt ook de behandeling van poststukken. Hoe meer briefwisseling hoe beter. Door ruiling van Tijdschriften enz. kan iedere club gemakkelijk, — b.v. voor propagandaavonden — een rijke verzameling krijgen van allerlei wetens- en bezienswaardigheden op Esperantogebied. Ik wil hier echter waarschuwen voor een groot gevaar welk de correspondentie meebrengt: men kan wel zeker zijn dat een correspondent uit Rusland slechts correspondeert met propagandistische doeleinden van bolsjewistischen aard. Door bemiddeling van een blad als Espero Katolika dat minstens in iedere club eenige lezers moet tellen kunt ge genoeg betrouwbare adressen bekomen.

7. Tot slot wou ik U nog wijzen op het groote nut van muziek en zang. Ook hierin is het Esperanto reeds diep genoeg doorgedrongen dan dat we al niet op alle gebied muziek kunnen bekomen in Esperanto. En al kan er dan niet veel aan gedaan worden bij gebrek aan muzikale talenten, iets kan er toch altijd aan gedaan worden. Waar dit slaagt is het succes van de maandavond al gauw verzekerd.

Er moet dus in de maandavond afwisseling zijn en tegelijk moet hij leerzaam zijn. Neemt een vast program als waarvan ik hierboven een schematische voorstelling gaf. Dit moet voorop staan, maar van 'n gelukkige variatie zal ook dankbaar gebruik worden gemaakt. Dit dus over de maandavond.

Nu zijn we zoo langzamerhand afgedaald naar het derde soort leven dat ieder levend lichaam heeft namelijk het vegetarische of plantaardige leven. Bij den mensch bestaat dit in voeding en groei en zoo ook bij het Esperanto lichaam dat immers iedere club heeft.

Hoe zullen we dus ons Esperanto lichaam verzorgen en doen groeien? Daar hebben we o.a. de cursussen voor en dit is dan ook meer gericht tot de cursusleiders speciaal voor hen, die, ook al geven zij blijk van onderwijzerstalent te bezitten, geen hooger onderwijs hebben genoten. Niet heel lang geleden las ik in N.K. een lezenswaardig artikel van de hand van Drs. W. Manders over de Cseh-methode. Ik zelf heb persoonlijk een drietal lessen gevolgd van Julio Baghy, die in 1932 in eenige plaatsen van Nrd Holland volgens deze methode zijn interessante lessen gaf, maar moest toen wegens omstandigheden mijn lessen onderbreken. Het resultaat van deze wijze van lesgeven is in sommige opzichten werkelijk uiterst bevredigend. Het directe voordeel is dat de Esperantisten vlug en vlottend leeren spreken, hoewel velen ontmoedigd worden door het feit dat zij geen ander onderwijs hebben genoten dan op de lagere school en er dus een meer grammaticale ondergrond ontbreekt. En in dit geval wordt er heel wat, gewoonlijk te veel vereischt van de leerlingen en wordt het, naar mijn meening, gewoonlijk een mislukking.

Maar de indrukken welke de lessen op hen achterlaten zijn van dien aard, dat zij het interessant vinden en gemakkelijk hun studie langs anderen weg zullen voortzetten, een groot voordeel dus, dat andere methodes van lesgeven gewoonlijk missen.

Maar een groot nadeel blijft er nog van meer algemeenen aard. Dat is, dat hij die kan spreken daarom nog niet kan lezen of schrijven. Hoe groot het verschil is tusschen spreektaal en boekentaal ondervind hij die na jarenlange studie van 't Fransch

in Frankrijk komt en ondervind dat hij de levende taal nog lang niet onder de knie heeft. De levende taal vind men maar weinig in boeken.

Welnu het nadeel van genoemde methode blijft dat hij die dan vlottend al aardig wat zinnetjes kan zeggen en beantwoorden in Esperanto nog lang niet kan lezen en dan vindt hij tegenover zich een heel wat uitgebreider taal. We kunnen dus deze methode aan ieder aanbevelen, doch dan niet onvoorwaardelijk. Zeer aanbevelenswaardig blijft ze in alle geval voor ontwikkelden en voor hen die reeds een ondergrond van de taal bezitten. Maar van den anderen kant wordt door het aanwenden van deze methode heel wat van het talent van de cursusleiders vereischt, behalve nog dat deze cursusleiders(sters) er een speciale opleiding voor krijgen. Gewoonlijk zullen we dus als cursusleiders ons op de meer gebruikelijke wijze moeten behelpen m.a.w. met de spraakleer.

Maar waarom niet de beide methodes combineeren? Dit lijkt mij juist de aangewezen weg. Dan heeft men beide voordeelen tegelijk: De leerlingen leeren spreken en zinnen ontleden en vormen.

Als onderwijzers mogen wij verder niet te veeleischend zijn voor de leerlingen. Het is beter een korte of verkorte les mee te geven dan een te lange waardoor de zin er zoo gemakkelijk afraakt. Zou het niet veel beter zijn wat meer tijd te besteden aan dit soort van spraaklessen? Ja! Volgens mijn ervaring opgedaan in de korte periode van cursusgeven. Maar ook in deze spraakles mogen wij niet te veeleischend zijn. Stel eenvoudige vragen die iedereen kan beantwoorden en laat ze vooral door allen „tegelijk” beantwoorden. Met al te moeilijke vragen zoudt ge dit trouwens nooit gedaan krijgen. Neem b.v. om te beginnen het woord „kiu”. Stel een serie vragen met kiu b.v. „*kiu estas mi?*” antwoord: „*Vi estas sinjoro X*”. „*Kiu malkovris Amerikon?*” „*Kolumbo malkovris Amerikon*”. 't antwoord moet steeds compleet zijn. Daarna volgt „kio”, zóó dat 't verschil tusschen deze woorden er met de paplepel in gaat, enz. Ook gezamenlijk de woordjes laten herhalen welke de cursusleider afleest uit de spraakkunst, wat ik toegepast zag door één van mijn kennissen, heeft zijn voordeel en is dus aan te bevelen. Verder hebben de lezers van N.K. zich op de hoogte kunnen stellen van een eveneens lezenswaardig artikel dat verscheen in 't laatste Meinummer, van de hand van Mej. Durenkamp wat voor een groot deel aanvult wat hieraan ontbreekt.

Hiermede eindig ik in de hoop dat onze Esperantobeweging lichamelijk en geestelijk onder Gods zegen steeds moge bloeien.

EL FRANCUJO.

TAALVRAAGSTUKKEN.

A. TAALRUBRIEK VOOR BEGINNERS.

Uitwerking van oefening 61.

1. Weet ge, hoe een dorp in het Noorden van Nederland er uitziet? (er uitzien = aspekti).
2. Van zo'n dorp zal ik U iets vertellen.
3. Het is een prachtig dorp met 3428 inwoners.
4. In het midden op een heuvel staat de kerk met een toren, die dertig meter hoog is.
5. Die kerk en die toren zijn gebouwd in de vijftiende eeuw.
6. Om de kerk ligt een kerkhof met oude grafstenen; de meeste opschriften zijn niet meer leesbaar.
7. Het dorp heeft twee scholen en mooie straten met huizen van slechts één verdieping.
8. In het dorp wonen timmerlieden, bakkers, kruideniers, slaggers, smeden en één boekhandelaar.
9. De burgemeester, de notaris en de onderwijzers wonen buiten het dorp.
10. Mooie, maar smalle wegen met bomen leiden naar de dorpen, die in het noorden, zuiden, oosten en westen liggen.
11. Buiten het dorp ziet men boerderijen. In de zomer is het daar aangenaam om te wandelen.
12. Overal ziet men in de weiden koeien en schapen met lammeren, terwijl op de akkers de landbouwers vlijtig werken.
13. Zij ploegen, eggen, maaien en oogsten, wat ze vroeger gezaaid hebben.
1. Ĉu vi scias, kiel aspektas vilaĝo¹⁾ en la Nordo de Nederlando?
2. Pri²⁾ tia vilaĝo mi rakontos ion al vi.
3. Ĝi³⁾ estas belega vilaĝo kun trimil kvarcent dudek ok enloĝantoj.
4. En la mezo sur monteto staras la preĝejo kun turo, kiu estas alta tridek metrojn⁴⁾.
5. Tiu preĝejo kaj tiu turo estas konstruitaj⁵⁾ en la dekkvina jarcento.
6. Ĉirkaŭ la preĝejo kuŝas mortintejo⁶⁾ kun malnovaj tombŝtonoj, la plej multe da surskribaĵoj ne plu estas legeblaj.
7. La vilaĝo havas du lernejojn kaj belajn stratojn kun domoj de nur unu etaĝo.
8. En la vilaĝo loĝas ĉarpentistoj, bakistoj, spicistoj, buĉistoj, forĝistoj kaj unu librovendisto⁷⁾.
9. La vilaĝestro⁸⁾ la notario kaj la instruistoj loĝas ekster la vilaĝo.
10. Belaj, sed mallarĝaj vojoj kun arboj kondukas al la vilaĝoj, kiu kuŝas en la nordo, sudo, oriento, kaj okcidento.
11. Ekster la vilaĝo oni vidas farmdomojn.⁹⁾ En la somero tie estas agrable¹⁰⁾ promeni.
12. Ĉie oni vidas en la herbejoj, bovinojn kaj ŝafojn kun ŝafidoj, dum¹¹⁾ sur la kampoj la terkulturistoj diligente laboras.
13. Ili plugas, erpas, falĉas kaj rikoltas, kion ili semis antaŭe.

14. In de winter ziet het dorp er heel anders uit, vooral als het sneeuwt.
15. De sloten langs de wegen zijn dan bedekt met ijs, waarop de jongens en meisjes zich amuseren en schaatsenrijden.
16. Als het gesneeuwd heeft is het gehele dorp bedekt met een dikke laag (= tavolo) sneeuw. Dat is 'n prachtig gezicht.
14. En la vintro la vilaĝo aspektas tute alie,¹³⁾ pecipe kiam neĝas,
15. La fosoj laŭlonge de ¹³⁾ la vojoj estas tiam kovritaj per¹⁴⁾ glacio, sur kiu la geknaboj amuzas sin kaj glitkuras.
16. Kiam neĝis la tuta vilaĝo estas kovrita per dika tavolo da¹⁵⁾ neĝo Tio estas belega vidaĵo.

OPMERKINGEN.

1. Ook: *kiel vilaĝo aspektas*.
2. Men zegt: *rakonti pri*, niet: *de*.
3. Dit *ĝi* kan niet wegelaten worden. „*Het*” is geen onbepaald voornaamwoord, want 't slaat terug op „dorp” uit de vorige zin.
4. Bepaling zonder voorzetsel, dus *metrojn!* Geen *da* voor *metrojn*. Men zegt: *du metroj, kvin metroj, tridek metroj, enz.*
5. Wilt U deze „samengestelde tijd” vermijden, dan: *Oni konstruis tiun preĝejon kaj tiun turon, enz..*
6. *Mortintejo*; ook: *enterigejo, tombejo*.
7. *Libristo* kan ook!
8. Denk er om, 't is hier een *dorpsburgemeester!*
9. Ook: *farmbienoĵn*. Dan let men meer op het geheel: huis en landerijen.
10. *Agrable*; zonder onderwerp! Of wil U *promeni* als onderwerp dan toch *agrabla*: *Promeni tie estas agrable*. Is 't onderwerp een werkwoord in de onbepaalde wijs dan ook de bijw. vorm.
- 11 Niet *dume*; dit is een bijwoord, en *terwijl* is een voegwoord.
12. Niet *alia*. Uit *Plena Vortaro*: *La domo aspektas bele*.
Li aspektas malĝoje, bonfarte. Bele aspektas, kiam oni en societo montriĝas en uniformo.
13. *Laŭlonge* alleen is niet goed; 't moet zijn: *laŭlonge de*.
14. Ook *kovritaj de*.
15. *Tavolo da neĝo, glaso da biero; botelo da vino!*

Oefening 62.

1. Kent U die vrouw? Ja, zij is geweest? Het was een mooie dezelfde, die gisteren de eerste zeereis.
2. De vorige week ben ik met mijn vrouw naar Engeland geweest. Zijt gij daar nog nooit geweest?
3. Zaterdag was 't feest in ons land. Het was toen de verjaardag van H.M. de Koningin. Gij vergist u, haar verjaardag is al lang voorbij

4. Jan was aan het wandelen, eensklaps begon het te stortregenen en daar hij geen paraplu bij zich had, werd hij doornat.
5. Hoeveel bladzijden van dat boek hebt u reeds vertaald? Ik heb juist 14 bladzijden vertaald en zou veel meer bladzijden vertaald hebben, als ik maar een goed woordenboek gehad had.
6. Ik heb een pond vlees gekocht. Hoeveel is 7×8 ? Dat is 56. $\frac{3}{4} \times \frac{1}{2} = \frac{3}{8}$. In 't jaar 1648 eindigde de 80 jarige oorlog.
7. Het huis van zijn schoonbroer is hoger dan het mijne. Ik weet niet, of hij komen zal, Hebt u een appel of een peer gekocht? Nauwelijks was hij hier, of hij begon te zingen.
8. Loop de kamer in en zeg aan mijnheer, dat zijn hond weer in de tuin loopt en de bloemen bederft.
9. Zijn mes was zoo bot, dat hij er zijn vlees niet mee kon snijden, daarom gebruikte hij zijn zakmes.
10. Een dronkaard is te verachten. Al wenende vertelde hij mij, wat er gebeurd was. Hij zou gestraft worden, maar wij hoorden, dat men hem reeds gestraft had. Hij zou bijna tweemaal gestraft zijn.
11. „Meneer!” riep een oude jongejuifvrouw, tot een heer, die bij haar in de spoorwagen wilde instappen, „dit is een dameswagen!” „O”, antwoordde de heer, terwijl hij binnenging en zich ontlastte van zijn pakken, „ik ben in 't geheel niet bang!”

Inzendingen met geadresseerde en gefrankeerde enveloppe vóór 16 November 1937 aan:

J. J. FILOTT, Willemstraat 91, HEERLEN.

B. TAALRUBRIEK VOOR MEER GEVORDERDEN.

Korekto: En la traduko da la Oktobra numero de N.K. (la versaĵo) troviĝas eraro: La kvara linio tie diktas: Met voeten spottend deugd, ja Gode; tio devas esti: Met voeten tredend deugd, ja Gode.

Plue: La originalo de tiu tasko parolas pri: Nederlanda *Indio*. Tamen mi mem preferas: Nederlanda *Hindujo* observante la regulon: La originalaj *nomoj de la landoj*, kies loĝantoj apartenas al sama originala gento, estas anstataŭataj de al nomo de tiu gento, kun aldono de -ujo; do Franco: Francujo; Hindo Hindujo 1)

Traduko de Ekz. 12. (Vidu N.K. Sept. 1937)

Eble estas malmultaj verkistoj, pri kiuj la opinio estas tiel malsama kiel pri Dickens. Ĉirkaŭ 1840-1880, do por la gepatroj kaj geavoj de la nuntempaj proksimume (meze) 45-jaraj, li estis la granda verkisto, kiu ĝuis grandegan popularecon, tiel en Anglujo, kiel en la eksterlando. La tiamajn junulojn oni opiniis obstinaj, se ili ne ŝatis liajn verkojn. Unuopan libron, kiel David

Copperfield kaj Pickwick, oni foje legis, kvankam la tede longajn partojn oni plejofte malatentis (transsaltis); ordinare oni ne penis esplori, kial do oni tie kaj tie estis kaptate (interesata). Des pli frapas, rimarki, ke inter la nuntempaj 20-jaraj denove ekzistas intereso pri Dickens. Ĉu el ĉi tio oni ni povus konkludi, ke li tamen havas rajton pri senmorteco?

Naskiĝinta en Portsmouth la 7an de Februaro 1812, kaj mortinta en Londono la 9an de Junio 1870, li jam staras sufiĉe malproksime de ni por senantaŭjuĝe esti priparolata. Kiel unua penso do altrudiĝas al ni ĉu li dankas sian popularecon nure al siaj rakontoj kaj al ties tendenco, aŭ ĉu troviĝas en liaj verkoj veraj literaturaj kvalitoj?

Fakte en ĉio, kion Dickens aperigis, troviĝas radikal-demokrata tendenco. Ĉiam li pledas por la subpremitoj speciale uor la subpremita junularo. Ĉi tio estas sekvo de liaj mizeraj infanaroj. Laŭkorpe li estis malforta infano kun ekstreme sentema karaktero. Kiam li estis dekjara, lia patro estis pro ŝuldoj enŝlosata en la malliberejo de Marshalsea. Pri la unuaj jaroj de sia vivo (en 1816 liaj gepatroj translogiĝis al Chattam kaj en 1822 al Londono) la infano ne povis memori multe alian ol malriĉecon kaj malsanecon. Dum lia patro, komence sola, poste kun la cetera familio loĝis en la malliberejo, Charles devis perlabori (gajni) sian propan vivsubtenon en ĉirfabriko, kie li devis plenigi kaj enpaki la potetojn. Pro ĉi tio la infano tiom suferis, ke pri ĉi tio li neniam povis paroli al siaj propraj infanoj, kaj poste ĉiam evitis veni en la ĉirkaŭaĵon de Marshalsea.

1. Tro ofte oni ankoraŭ renkontas: *Rusio*, *Aŭstrio*, *Germanio*, *Italio*, ktp. Mi konsilas: ne imitu tiujn obstinajn *io*-emulojn; male: observu la supre donitan regulon. Pri la *novaj* landoj (precipe en Ameriko) Z. diras en L. R. (Lingvaj Respondoj) „Ĉiuj *novaj* landoj, ne aranĝitaj laŭ la principo” lando apartenas al unu gento „neniam devas uzi la sufikson *uj*; ni sekve devas diri: *Usono*, *Kanado*, ktp. Se mi dum longa tempo uzadis: *Brazilujo*, ktp, mi konfesas nun, ke tio estis eraro. Mi konsilas diri: *Brazilio*, Ĉilio, Meksikio, Alĝerio, Tunisio. (Por la urboj oni diru: Meksiko, Alĝero, Tuniso). Estas vere, ke ekzistas tri Eŭropaj regnoj, por kiuj la sufikso *uj* estas ne tute logika (Aŭstrujo, Belgujo kaj Svisujo), kaj se la Akademio trovus necesa anstataŭigi en ili la *uj* per *i*, mi tion ne malkonsilus; sed fari *propravole* escepton por tiuj tri regnoj mi al niaj verkistoj *ne* konsilus, ĉar la Esperantistoj jam tro forte al kutimiĝis al la ĝisnunaj, neniom ĝenantaj nomoj de tiuj tre gravaj kaj ofte citataj regnoj, kaj por fari rompon en tiu al kutimiĝo mi ne vidas ian gravan neceson”.

Respondo 47, „Oficiala Gazeto”, III, 1911, p. 291.

FRATER WIGBERTUS VAN ZON L. K., Vught.

Examen B. Groningen.

Vertaal in het Nederlands:

La sorto estas kontraŭ mi; ĝi kaŝas
Lin, kiu mi obstine serĉas. Laca
Mi estas jam. Mi ĉiujn trovas, kiujn
Mi ne deziras vidi; — tiu unu,
Nur tiu unu restas ne trovebla!
Mi vane ĉien iras, ĉien kuras.
Por kolerigi min, personoj venas,
De mi mem ne konitaj, parolante
Pri mia lasta venko, kiuj kredas
Al mi plezuron fari, la stultuloj!
Mi vane kuras for, min sekvas ili,
Min ĉirkaŭprenas ili, min gratulas;
Per amikeco sia min mortigas!
Mi kapon devas klini por respondi
Iliajn elmontraĵojn, sed interne,
Mi sendas ilin ĉiujn al infero!
Ha! kion povas fari ĉiuj laŭdoj,
Honoroj, gratulaĵoj, kiam estas
Sub la dolor' premata la animo!
Volonte ŝanĝus mi la tutan gloron
Por la trankvila paco de l'kor' mia!
De mia malfeliĉo mi ne povas
Forigi la pensadon, kaj ju plie
Mi konsideras ĝin, des pli mistera,
Des pli terura la konfuzo ŝajnas!

(El „Amiitrieno“)

NIA JUNULARO.

INTERNACIA KORESPONDADO

La internacia korespondado estas grava detalo por nia junularo. Ne ekzistas simila interesigilo kiu estas santempe pli interesiga, lerniga, eduka kaj malmultekosta. Sed estas malfacile trovi taŭgajn korespondemulojn. Komprenoble ni deziras por niaj lernontoj amikojn kun samaj idealoj, samaj celoj, ktp, do katolikajn junulojn. Mi supozas ke trovoĝas sufiĉe da ili. Mi akiris sciigojn el Ĉeĥoslovakujo, Ĉinujo. Jugoslavujo, kaj komprenoble estas multaj en Nederlando. Sed kiu volas korespondi? Ĉu ĉiu trovos la deziratan korespondanton?

Anonci en E.K.? Eble oni akiras tro multe da korespondemuloj sed certe la plimulto estas de malsama aĝo. Kaj kiam oni anoncas pli precize, oni riskas ricevi neniun leteron.

Kiu solvos la korespondproblemon por niaj junuloj

L. WEYTS.

Fabianusstraat 43, Apeldoorn.